

Uudised

Hea klient!

Aasta on taas kord jõudmas lõpusirgele, mis paneb paljusid mõtlema vahetevahetete tegemisele. Väga palju on räägitud meie piimanduse ja seakasvatuse raskest olukorrast ning arvan, et keeruline olukord ei ole jäänud märkamatuks enam kellelegi. Neil kahel valdkonnal on ka väga oluline roll Eesti Põllumajandus-loomade Jõudluskontrolli AS-i majandustegevuses. Paraku on see viinud meid olukorda, kus olime sunnitud oma tegevuse üle vaatama ning nii jõudsimme Harjumaa kontori sulgemise otsuseni, mis teiselt poolt sunnib meid täna ja kindlasti ka tulevikus pöörama rohkem tähelepanu meie e-teenustele ning kohapealsele klientide teenindusele. Ilmselt on mõnedki meie kliendid märganud, et oleme viimastel kuudel olnud ka aktiivsemad tasumata arveid meenutama. Loomulikult mõistame olukorda, milles meie kliendid tegutsevad ja oleme igati avatud lahenduste otsimisele, kuid paraku peame kindlustama, et meie tegevus oleks jätkusuutlik täna ja tulevikus.

Kui vahepeal muutusid uudised põllumajanduse olukorrast üsna tumedavärviliseks, siis Aasta Põllumehe konkurs on kindlasti ettevõtmine, mis toob esile meie põllumajanduse edulood ning mul on hea meel õnnitleda Aasta Põllumeest 2016, piimatootja AS-i Pajusi ABF juhti Lembit Paali. Hea meel oli näha, et ka sigade jõudluskontrolli tegija, Ave Haamer, sai auhinna – Maalehe veebilugejad nimetasid ta rahvapõllumeheks. Meie kauaaegne koostööpartner, Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu juhataja Tanel Bulitko pälvis missioonipreemia.

Soovin jõudu kõigile meie klientidele, kes saavad kindlasti positiivsust viimase aja uudistest nõudluse ning tootjahindade teatavast suurenemisest!

Kaivo Ilves
Eesti Põllumajandusloomade
Jõudluskontrolli AS-i juhataja

Pakid saadetakse nüüd ilma rahakaardita

EPJ lepingulised kliendid, kes on teenuste ja kaupade eest korrektselt tasunud, saavad kõrvamärkide ja saatmiskulude eest maksta pakis oleva arve või meilile saadetud arve alusel. Teised kõrvamärgiostjad on siiani kõrvamärkide maksumuse ja paki saatmiskulud tasunud ettemaksuarvega või saadetise kättesaamisel pakiga kaasas olnud rahakaardi alusel. Postiasutuses maksis paki saaja lisaks rahakaardil olevale summale rahakaardi teenustasu Omnivale (teenustasu suurus sõltub rahakaardil olevast summast, kuid on kuni 35-euroste saadetiste puhul 2,60 eurot, üle 35-euroste saadetiste puhul lisandub teenustasule veel 4% rahakaardil olevast summast).

Alates 23. oktoobrist 2016 Omniva enam pakside lunatasa vahendamiseks rahakaardi teenust ei paku. Rahakaardi välja ei trükita, kuid tasu suurus ei muutu ja kõik summad (kõrvamärkide maksumus, saatmiskulu ja Omniva rahakaardi teenustasu) on nüüd toodud EPJ arvel ning klient maksab selle ühe summamana paki kättesaamisel postiasutuses. Summa kantakse EPJ arvele, EPJ tasub omakorda Omnivale rahakaardi teenustasu ja saatmiskulu.

Kuna standardpaki puhul (millega siiani suur osa kõrvamärke saadetakse) on eeltoodust nähtuvalt Omniva teenustasud küllalt suured, soovime nendel klientidel, kes soovivad kõrvamärkide ja saatmise eest tasuda postiasutuses, kasutada teenust *Pakk väljastuspunkti*. Selle puhul on lunatasa teenus 1% summast, kuid mitte vähem kui 1,30 eurot.

Sulgesime Harjumaa kontori

Külastajate vähesuse tõttu otsustas EPJ sulgeda Harjumaal Sakus asuva esinduse alates 1. oktoobrist 2016.

Harjumaa jõudluskontrolli kliente jäävad endiselt teenindama Maila Kirs, tel 509 4675 ja Ludmilla Aan, tel 516 7816. Maila Kirs teenindab Harjumaa läänepoolseid valdu, Ludmilla Aan on meie jõudluskontrolli spetsialist Rae, Viimsi, Jõelähtme, Raasiku, Anija ja Kuusalu vallas. Kõrvamärke saab tellida Postipoisist või EPJ Tartu peamajast (tel 738 7762, 526 3529, myyk@epj.ee).

Teenus *Pakk väljastuspunkti*

EPJ kliendid said kõrvamärke ja teisi EPJ kaupu käesoleva ajani tellida pakiautomaati või elukohajärgsesse postiasutusse. Nüüd on saadetist võimalik tellida ka endale sobivasse Omniva postiasutusse ehk väljastuspunkti (töökohale lähim, logistiliselt parem kui aadressijärgne postiasutus jne). Omniva postiasutuste asukohad leiab Omniva kodulehelt.

Sobiva väljastuspunkti saab kõrvamärkide tellimisel määrata ära meie IT-rakenduses Postipoiss. Samuti saab väljastuspunkti teada anda kõrvamärkide tellimisel e-kirjaga või telefoni teel. Teenuse tellimisel on kindlasti vajalik registreerida mobiiltelefoni number, millele saadetakse teade paki väljastuspunkti saabumisest. Asendumärkide tellimisel PRIA kaudu soovime teatada sobiv Omniva postiasutus ja mobiiltelefoninumber meilile myyk@epj.ee või telefonil 738 7762, 526 3529.

Teenust *Pakk väljastuspunkti* saab kasutada ka saadetise tellimisel elukohajärgsesse postiasutusse. Soovime seda teenust kasutada nendel, kes kõrvamärkide ning saatmise eest tasuvad postiasutuses, kuna selle teenuse kasutamisel on lunatasa väiksem kui standardpaki puhul.

Tartus nüüd kaardimakse võimalus

EPJ peamajas Tartus on nüüd võimalik tasuda kõrvamärkide ja muude EPJ pakutavate kaupade ning teenuste eest kaardimaksega.

EPJ rendib ruume Tartus

EPJ rendib välja erinevas suuruses kontoriruumi oma peamajas Tartus aadressil Kreutzwaldi 48a.

Olemas on valveteenus, soovi korral saab tellida koristusteenuse; lisaks on üldkasutatavate ruumide kasutamise võimalus (kööök, WC).

Lisainfot saab telefonil 738 7700 või e-kirjaga epj@epj.ee.

Piimaproovi teekond EPJ laboris

EPJ laboris analüüsitakse nii jõudluskontrolliproove kui piimakäitlejatelt saadud piimaproove. Proovide käitlemine on mõnevõrra erinev tulenevalt proovidele esitatud tingimustest.

Piimaproovide kvaliteetseks ja kiireks analüüsimiseks on esmatähtis, et kõik piimaproovid oleksid värsked, puhtad ja et piima oleks pudelis kokkulepitud koguses. Need üldnõuded on tingitud asjaolust, et piimaanalüsaatorid on kõrgtehnoloogilised, suure analüüsikiirusega seadmed, mis on võimelised analüüsima ainult kvaliteetset piima.

Jõudluskontrolli piimaproovid

Kui farmis on kontroll-lüps tehtud, transpordib EPJ auto piimaproovid farmidest Tartusse EPJ laborisse. Proovide kogumisel jätab autojuht kogumispunkti järgmise kuu kontroll-lüpsiks vajalikud kastid tühjade proovipudelitega. Kuus läbib auto 17 piimaprooviringi jooksul ca 250 kogumispunkti. Proovid jõuavad kogumispäeva õhtuks laborisse, kus need pannakse külmikusse. Piimaproove hoitakse analüüsimiseni temperatuuril 0–4° C.

Piimaproovide analüüsimise alguses laotakse proovid kastis olevas järjekorras statiivile ning soojendatakse vesivannis temperatuuril 40±3 °C. Soojendamine võimaldab sulatada nn rasvakorgi, mis on tekkinud proovide hoidmisel madalal temperatuuril. Pärast soojendamist pöörab EPJ töötaja statiivi mitmekordselt ümber, et proov seguneks korrektselt. Lisaks toimub piimaproovi automaatne segamine analüsaatori poolt vahetult enne proovi analüüsimist.

Segamine on väga tähtis, et saada õige rasvasisaldus, üldbakterite ja soomaatiliste rakkude arv. Kuna piimarasv on kergem kui piima ülejäänud komponendid, siis tõusevad rasvakuulid piima pinnale ja piim kattub rasvakihiga, proovipudelis tekib nn rasvakork. Lisaks kleepuvad rasvakuulikeste külge ka bakterid ja soomaatilised rakud ning tõusevad koos rasvaga samuti piima pinnale. Seepärast tuleb juba farmis kontroll-lüpsil piimaproovi võttes piima segamisele pöörata maksimaalset tähelepanu.

Jõudluskontrolli piimaproov on ideaalne keskkond bakteritele, kuna on neutraalse pH-ga ja lüpsisoe ning sisaldab nende kasvuks vajalikke toitaineid nagu piimasuhkur, valgud, mineraalid. Vältimaks värskest lüpsitud piima kvaliteedi langust on piimaproovipudellisse lisatud konservaine Bronopoli tablett. Kuna piimaproovi analüüs võib toimuda alles mitu päeva pärast proovi võtmist, on äärmiselt oluline, et konservaine, mis kindlustab proovi säilimise, oleks piimaproovis ühtlaselt jaotunud. Seepärast on piimaproovikastidele meeldetuletuseks kirjutatud: **Konservaine lahustamiseks pööra suletud proovipudel 25–30 minutit peale proovi võtmist 4–5 korda ümber!** Et vähendada ebakvaliteetsete piimaproovide sattumist laborisse, peab kontroll-lüpsse tegema inimene, kes oskab nõuetekohaselt piimaproove võtta

Seega on õigete analüüsitulemuste saamiseks oluline segada piima enne proovi võtmist ja piimaproovi pärast proovi võtmist!

Kui proov on võetud halvasti segatud piimast või on piim must, siis on analüüsitulemus vale, hoolimata reeglitest kinnipidamisest transpordil ja proovi käitlemisel laboris. Mustus piimaproovis või haigetelt lehmadel võetud piimaproov võivad tekitada ka tehnilisi probleeme proovide analüüsimisel. Ummistunud süsteemi puhastamine on aeganõudev ning takistab korrektsete piimaproovide analüüsimist. Iga kasti piimaproovide järele asetatakse kaks kontrollpiima, mille analüüsitulemuste abil kontrollitakse seadme korrasolekut ja tulemuste täpsust.

Pärast piimaproovide analüüsimist CombiFoss piimaanalüsaatoriga korjatakse liinilt välja proovipudelid, mis on märgistatud lisateenuste ribakoodiga. Nendest piimaproovidest tehakse vastavalt loomapidaja soovile Mastiit 4, Mastiit 16 või tiinuse test piimast analüüsid.

Pärast analüüsimist pestakse proovipudelid, lisatakse pudelitesse uus konservaine ning pudelid pakitakse proovikastidesse.

Jõudluskontrolli piimaproovide analüüsitulemused eksporditakse analüsaatori arvutist EPJ andmebaasi serverile. Samal ajal, kui laboris tehakse piimaanalüüse, sisestatakse EPJ andmetöötlusosakonnas laudalehtedel saadud info andmebaasi. Selleks, et analüüsitulemused seotaks andmebaasis õige lehma andmetega, on oluline, et proovikasti number ja kastis oleva piimaproovi asukoht vastaksid kontroll-lüpsi failis (kontroll-lüpsi lehtedel) konkreetse lehma kontroll-lüpsi andmete juures esitatud numbrile. Analüüsitulemused ning sisestatud ja/või failiga/Vissukese kaudu saadud info ühendatakse serveril ja teostatakse vajalikud arvutused. Pärast andmetöötlust on jõudluskontrolli tulemused nähtavad Vissukeses. Soovijatele saadetakse jõudluskontrolli tulemused ka postiga.

Kui loomapidaja soovib oma silmaga näha, mis piimaproovidega EPJ laboris toimub, on võimalik laborit külastada. Sobiva aja kokku leppimiseks palume helistada telefonil 738 7725 või 738 7726.

Piima kvaliteediproovid

Piimakäitlejatelt pärit piimaproovid on konserveerimata, naturaalsed ning on kogutud ja proovi võtmisest laborisse saabumiseni säilitatud temperatuuril 0–4° C külmapatereidiga varustatud termokastides. Piimaproovid on ühekordselt kasutatavates ribakoodiga pudelites, mis pärast proovide analüüsimist utiliseeritakse. Laboris kontrollitakse kontaktivaba termomeetriga proovide temperatuuri ja lubatud temperatuuri ületamisel piimaproove ei analüüsita. Samuti tuleb labori piimaproovide vastuvõtjal saatelehtedel proovi võtmise kuupäeva ja kellaega kontrollides veenduda, et proovid suudetakse analüüsida hiljemalt 36 tunni jooksul pärast proovide võtmist. See kindlustab, et määratav üldbakterite arv proovi võtmise hetkest kuni analüüsimiseni ei ole märkimisväärselt muutunud ja piimatootja saab õiglaselt tasustatud. Kui tingimused on täidetud, võetakse proovid laboris vastu, registreeritakse arvutis ja analüüsimise hetkeni säilitatakse külmkambris temperatuuril 0–4° C.

Analüüsimist alustatakse üldbakterite arvu määramisega seadmel Bactoscan FC, millele järgneb antibiootiliste ainete jääkide määramine Delvotest SP-ga. Seejärel määratakse piimaanalüsaatorite CombiFoss poolt piimakomponendid: rasva-, valgu-, laktoosi- ja karbamiidisisaldus, külmumistäpp ning soomaatiliste rakkude arv.

Kõik piimakäitlejate proovid on varustatud 8-kohalise ribakoodiga, mis loetakse analüsaatorite poolt ja pärast analüüsimist ühendab arvutiprogramm erinevatelt analüsaatoritelt saadud tulemused. Antibiootiliste ainete jääkide esinemisel tehakse vastav märke proovi tulemuste juurde.

Analüüsitud tulemustele lisab arvutiprogramm juurde üldbakterite arvu kahe kuu geomeetrilise keskmise ja soomaatiliste rakkude arvu kolme kuu geomeetrilise keskmise ning arvutab rasvata kuivaine sisalduse piimaproovis.

Pärast labori protseduuride ja proovide analüüsitulemuste kontrollimist analüüsimise päeva õhtul või hiljemalt järgmise päeva hommikul saadetakse analüüsitulemused e-kirjaga piimakäitlejatele, kes siis omakorda peavad need koheselt edastama piimatootjatele.

Iga kuu lõpus väljastab labor piimakäitlejatele kuu jooksul analüüsitud kõikide piimatootjate analüüsitulemused katseprotokollina.

Piima kvaliteediproovide vaatamine EPJ süsteemis

Käesoleval ajal analüüsitakse EPJ laboris kahekümnele piimakäitlejale (piimakombinaadid, talumeiereid, piimakokkuostjad jt) piima müünud piimatootjate piimaproovid. Oma karja piima kvaliteediproovide analüüsitulemusi on loomapidajatel võimalik näha ka EPJ veebirakenduste kaudu.

Piimakäitlejad peavad kõikidele laborisse saadetavatele piimaproovipudelitele kleepima kaanele unikaalse 8-kohalise ribakoodi. Pärast ribakoodi lugemist ja proovide analüüsimist piimaanalüsaatorite poolt seob andmetöötlusprogramm erinevatelt analüsaatoritelt saadud analüüsitulemused ribakoodil oleva numbriga.

Labor saadab analüüsitulemused e-kirjana piimakäitlejatele, kes peavad selle edastama oma klientidele - piimatootjatele. Saatmise hetkest on tulemused nähtavad ka EPJ kodulehel. Piimatootja peab kodulehelt *Piimalabor => Proovitulemused piimatootjatele* tulemuste vaatamiseks teadma oma kasutajanime ja salasõna (nn meiereiproovide kasutajatunnused). Selleks tuleb loomapidajal pöörduda oma piimakäitleja poole, kes saab kasutajatunnused EPJ-st. EPJ andmetöötlusprogramm genereerib kasutajatunnused vastavalt igale ribakoodile.

Kasutajanimi on ribakoodi 8-kohaline number, mille ees on täht y (näit y75852101). Salasõna koosneb 8-kohalisest tähtede ja numbrite kombinatsioonist, mille sisestamisel on tähts kinni pidada suurte ja väikeste tähtede kirjpildist (nt e6xmt01u või J2PQY4BR). Igale ribakoodile vastab ainult oma kindel kasutajanimi ja salasõna.

Muutes ribakoodi mistahes põhjustel (uus piimakäitleja, uuesti piimatootmist alustades jms), tuleb tellida oma piimakäitlejalt ka uus kasutajanimi ja salasõna. Juhul, kui meiereiproovide vaatamise salasõna on ununenud, tuleb EPJ-st tellida uus salasõna.

Klientidel, kes teevad piimaveiste jõudluskontrolli ja kasutavad Vissukest, on proovide analüüsitulemusi võimalik vaadata ka Vissukesest. Selleks tuleb Vissukeses seadete menüüs *Meierei proovide* alla salvestada loomapidajale piimakäitleja poolt antud kasutajanimi ja salasõna. Piimakäitleja või ribakoodi muutumisel tuleb Vissukesse salvestatud kasutajanimi ja salasõna ära muuta.

Eduard Punga

Lihntne ja mugav vahend loomade jälgimiseks

Tänased farmid on suuremad ja komplekssemad kui varem. Mida suurem aga on farm, seda suurem väljakutse on selle juhtimine.

Karjakasvatavate töö lihtsustamiseks on Allflexi tütarfirma SCR turule toonud tehnoloogia, mis võimaldab koguda ja analüüsida iga lehma aktiivsust ja mäletsemist iseloomustavaid näitajaid, pakkudes seeläbi kompleksseid loomade sigivuse ja tervise jälgimise lahendusi. Süsteemi komponendid on lehma kaelarihmale kinnitatavad liikumissensor ja mäletsemise salvestaja, antenn ja terminal või arvuti. Süsteemi tööraadius on 200–500 meetrit: SCR Heatime HR puhul on võimalik kasutada max kuni 600, SCR Heatime Pro puhul aga ~ 6000 transpondrit.

SCR Heatime HR on iseseisev terminalipõhine süsteem ja ei vaja arvuti olemasolu. SCR Heatime Pro on arvutipõhine kõrgtasemel lihtsasti kasutatav süsteem, mis mõeldud suurtele karjadele või firmadele, kellel on mitu karja.

SCR Heatime süsteemid pakuvad järgmisi võimalusi:

Sigivus

- Inna Indeksi töövahend inna avastamise tõhustamiseks ja valepositiivsete tulemuste vähendamiseks tiinuse ajal.

- Raportid seemendamist vajavatele ja indlevatele lehmadele.

- Grupi indlemisraport inna avastamiseks karjatatavate loomade gruppides ja gruppide aktiivsustaseme hindamiseks.

- Follikulaartsüstidega ja innatute loomade detailsed raportid sigimisprobleemidega loomade täpseks jälgimiseks.

- Kehakonditsiooni hindamistulemustel põhinevad soovitusel loomade kinnijätmiseks.

- Tõenäoliselt tiinete loomade rakendus tiinuse ja võimalike abortide tõenäosuse arvutamiseks seemendatud lehmadel.

Tervis ja heaolu

- Terviseraportis antakse loomadele hinne (skoor) vastavalt probleemi ägedusele.

- Poegimiskerguse hindamise raport poegimisega ja sigivusega seotud probleemide jälgimise lihtsustamiseks.

- Veterinaararsti visiitide protokollid.

- Kurnatuse jälgimine kogu laktatsiooni vältel.

- Grupi rutiini rakendus reaalajas – pidevalt uuenev ülevaade loomade tavatust aktiivsusest või mäletsemisrutiini muutustest, mis võib viidata grupis levivale haigusele, paanikale, stressile või muule.

Söötmine

- Loomade individuaalse söötmise jälgimine lüpsiplatsil või mujal.

- Söödakasutuse kontroll jälgib mäletsemismustrite erinevusi loomadel ning võrdleb grupi trendidega.

- Grupi stabiilsuse/järjepidevuse rakendus jälgib grupi tasandil mäletsemismustri pikaajalisi trende ja toob välja kõik mitte-reeglipärasel muutused

Poegimine

ProCalve aitab kontrollida lehma tervist poegimisperioodil. Rakendus annab reaalajas hoiatusi ja võimaldab leida loomad, kelle stressitaseme loodetava poegimise eel ja ajal on ebanormaalselt kõrge. Süsteem jälgib iga lehma esimestel poegimisjärgsetel päevadel ja annab üksikasjaliku hoiatuse, kui lehma mäletsemine peatub normaalsest kauemaks.

SCR Heatime Pro erinevad võimalused

Juurdepäas nii lehma, grupi kui karja andmetele on lihtne ja mugav. Lahendus aitab näha nii “suurt pilti” kui ka fookuseerida kas üksiku lehma, grupi või karja detailsemaid andmeid ja graafikuid.

Mitmel kasutajal on 24/7 võimalik samaaegselt hallata lehmade andmeid. Kasutaja saab koostada endale sobivaid raporteid importimiseks ja ekspordimiseks. Kasutajasõbralik ühilduvus ja kiire andmete töötlemine muudavad süsteemi reageerimisaja lühikeseks ja annavad kasutajale kiireks juurdepääsu andmetele. Juurdepääs oma farmi andmetele mobiiltelefoni või arvutit kaudu on tagatud 24/7, hoiatused ning raportid on nähtavad reaalajas.

Tarkvara ühildub lihtsalt teiste karjahaldussüsteemidega või lüpsiplatsi haldamise süsteemiga, seda saab ühendada nt sorteerimisväravate, kaalude ja söötmissüsteemiga.

Lauta paigaldatud ja SCR Heatime Pro süsteemi ühendatud kliima- ja niiskuseandurid võimaldavad jälgida õhutemperatuuri ja niiskustaset. Lisaks saab SCR tasuvusajakalkulaatoriga välja arvutada oma investeeringu tagasiteenimiseks kuluva täpse aja.

Huvi korral ja täiendava info saamiseks palume pöörduda EPJ jõudluskontrolli spetsialisti poole oma maakonnas.

Sügisene statistika

Haldusreformi eesmärgiks on seatud luua vallad, kus on vähemalt 5000 elanikku. Samal ajal võiks vallas olla ka vähemalt 5000 piimaveist. Praegu ühtegi sellist valda ei ole. Kõige kergemini saaks sellise nõutud lehmade arvuga valla luua Türi ja Väätsa valla ühinedes, sest praegu on neil vastavalt 3166 ja 2635 lehma. Kui kõik Harju- ja Läänemaa vallad peaksid ühinema, siis oleks neil kokku umbes 5700 lehma, samuti peaksid tegema ka Valga- ja Võrumaa, et see 5000 piir ületada. Ida- ja Lääne-Virumaal saaks moodustada kaks valda, kuna neis on praegu kokku ligi 10,5 tuhat lehma. Kõige vähem lehmi on praegu Torgu vallas – 2. Aga Saaremaal saab luua täpselt ühe valla, sest seal on praegu üle 4900 lehma (väikesed kõrvalekalded on ju lubatud!).

Siin toodud numbrid kajastavad vaid jõudluskontrollialuste lehmade arvu. Kuna nad moodustavad aga 95% Eesti piimaveiste koguarvust, siis ülejäänud lehmad pilti eriti ei muuda, sest nad paiknevad hajusalt üle Eesti.

Kui sama arutelu jätkata emistega, siis praegusel hetkel on jõudluskontrollis 9369 emist, seega vaid kahe valla jagu loomi, mis asuvad kümnes maakonnas. Statistikaameti andmetel oli aasta alguses Eestis veidi alla 30 000 emise ehk kuue valla jagu emiseid.

Inno Maasikas
andmetöötuse osakonna juhataja

Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud maapiirkondadesse

Paberivabadus

EPJ arendab jätkuvalt oma e-teenuseid, et pakkuda klientidele võimalusi suhelda meiega paberivabalt. Nii on piimaveisekasvatatatel võimalik Vissukesest näha oma karja andmeid, lihavesikasvatajad saavad kasutada Liisut ja seakasvatajad Possut. Kõik rakendused on arenemas, et suurendada meie klientidele pakutavate e-teeninduse võimalusi, muuhulgas ka paberivaba infovahetust. Kui EPJ klient ei soovi saada jõudluskontrolli trükiseid ja arvet paberil, piisab vabas vormis avalduse saatmisest aadressile epj@epj.ee. Avaldusel tuleb vaid märkida e-posti aadress, kuhu edaspidi tahetakse arveid saada. Kui klient soovib arveid teisele e-posti aadressile, tuleb see samuti avalduses märkida.

Kui teie antud e-posti aadress muutub (või muud kontaktid), on oluline teatada seda ka EPJ-le – muidu vastastikune infovahetus enam ei toimi ja olulised andmed lähevad kaduma!

Kui kasutate EPJ e-teenuseid ja tellite arve oma e-posti, siis on teil kiire ja mobiilne ülevaade farmi andmetest ning lisaks säästate loodust!

Mõned sügavmõtted

- Mida vanemaks saad, seda vähemaks jääb asju, mille pärast järjekorras seista.
- Unusta tervislik toit! Selles eas vajad sa kõiki säilitusaineid, mida on võimalik kätte saada.
- Ainus, mida ma soovin, on võimalus tõestada, et raha ei tee õnnelikuks.
- Mõned inimesed proovivad oma odomeetri näitu tagasi keerata. Mitte mina. Tahan, et inimesed näeksid, et olen sõitnud pika tee, mul on palju kogemusi ja et kõik teed ei ole olnud asfalteeritud.
- “Eneseabigrupp” – mis see veel on?
- Oleksin pidurdamatu. Kui vaid kohalt minema saaks.

Tööjuubilarid

Septembris sai EPJ juhatajal **Kaivo Ilvesel** täis 20 tööaastat jõudluskontrolli süsteemis.

Labori analüütik **Helle Koka** tähistas oktoobri alguses tööjuubelit – 40 aastat tagasi tuli ta laborisse tööle.

Väliteenistuse osakonna jõudluskontrolli spetsialist **Evi Prinsil** on detsembri esimesel päeval 20. tööaasta juubel.

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontroll

www.epj.ee
epj@epj.ee

F. R. Kreutzwaldi 48a, 50094 Tartu

Piimaveiste jõudluskontrolli alane nõustamine	738 7738
Sigade jõudluskontrolli alane nõustamine	738 7765
Kõrvamärkide müük	738 7762
Järvamaa klienditeenindaja	738 7751
Harju-, Hiiu-, Ida-Viru-, Jõgeva-, Valga- ja Võrumaa klienditeenindaja	738 7752
Lääne-, Põlva-, Rapla-, Tartu- ja Viljandimaa klienditeenindaja	738 7753
Lääne-Viru, Pärnu- ja Saaremaa klienditeenindaja	738 7754
Geneetiline hindamine (veised)	738 7731
Geneetiline hindamine (sead)	738 7746
Raamatupidamine	738 7769

Labor

F. R. Kreutzwaldi 46, 51006 Tartu

Tel	738 7726
Piimameetrite testimine	738 7722
Piimaproovide vastuvõtt	738 7721
Piimaringid	738 7726

Vastuvõtt maakonnakontorites

Maakond	Isik	Tegevus	Tel	gsm	gsm
Harjumaa		Kontoris vastuvõttu ei toimu		509 4675	516 7816
Hiiumaa	Maire Tamm	Mäe 2, Käina	tel 463 1147	5332 4204	1. ja 3. K 12.00-16.00
Ida-Virumaa	Ludmilla Aan	Rakvere 27, Jõhvi		516 7816	2. ja 4. T 10.00-14.00
Jõgevamaa	Merle Lillik	Ravila 10 II korrus, Jõgeva	tel 776 0048	516 7868	E 9.00-14.00
Järvamaa	Merle Lillik	Pärnu 58 II korrus, Paide	tel 385 0286	516 7868	K 9.30-13.30
Lääne-Virumaa	Ludmilla Aan	Neffi 2, Piira, Lääne-Viru mk	tel 322 7018	516 7816	E 9.00-14.00
Läänemaa	Maila Kirs	Jaani 10 I korrus, Haapsalu	tel 473 3007	509 4675	K 9.00-15.00
Põlvamaa	Evi Prins	Puuri tee 1, Põlva	tel 799 3007	520 6231	K 10.00-13.00
Pärnumaa	Saive Kase	Haapsalu mnt 86, Pärnu	tel 443 3120	524 0147	E 9.30-15.00
Raplamaa	Maila Kirs	Kuusiku tee 6, Rapla	tel 485 5673	509 4675	E 9.00-15.00
Saaremaa	Maire Tamm	Kohtu 10, Kuressaare	tel 453 1352	5332 4204	E 9.00-15.00
Tartumaa	Merle Lillik	Kreutzwaldi 48a–215, Tartu	tel 738 7739	516 7868	1. ja 3. T 8.00-15.00
Valgamaa	Evi Prins	Aia 17–202, Valga		520 6231	2. ja 4. E 10.00-13.00
Viljandimaa	Saive Kase	Vabaduse plats 4–317, Viljandi	tel 433 3713	524 0147	T 9.00-14.00
Võrumaa	Evi Prins	Liiva 11 II korrus, Võru	tel 782 1253	520 6231	T 10.00-13.00